

Σίφν. κ.ά.—Λεξ. Περίδ. β) Τὸ μέρος ὅπου ἐξέρχεται τις Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Σίφν. : Δὲν ἔχουν ἄλλο σπῆτι νὰ πααίνουσι, ἀὸ βγάμμα δὼν εἶν' ἐπὰ (Ἀπύρανθ.) 5) Ἀνατολή Καλαβρ. (Μπόβ.) Κέρκ. Κρήτ. Κύθν. Μεγίστ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πελοπν. (Αἴγ.) Σίφν. Χίος κ.ά. : Πρὶν τὸ ἔβγαμμα τοῦ ἡλίου Αἴγ. Ὑ τὸ ἔβγαμμα τοῦ ἡλίου Χίος. Ὑ τὰ βγαλίματα τοῦ νήλιου Ἀπύρανθ. β) Τὸ σημεῖον τοῦ ὀρίζοντος ὅθεν ἀνατέλλει ὁ ἡλιος Θράκ. (Αἰν.) 6) Ἐξάρθρωσις, στρέβλωσις Θράκ. (Αἰν.) Λυκ. (Λιβύσσ.) Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Ὀφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) Στερελλ. (Ἀράχ.) Χίος κ.ά.—Λεξ. Περίδ. Βλαστ. : Ἐχω βγάμμα Ἀράχ. Τῆ δερί' τ' ἔβγαλμαν (τοῦ χειροῦ τὸ βγάσιμο) Χαλδ. 7) Ἐκφυμα, ἐξάνθημα, δοθιὴν Καππ. (Συνασσ.) Χίος. Συνών. ἀγαθὸ 1, ἀπόστημα 1, βγάσιμο 7, βγαλτικός (ιδ. βγαλτικός 3), βγαλτὸ (ιδ. βγαλτὸς 7), βγαντὸ (ιδ. βγαντὸς), βγατὸ (ιδ. βγατὸς 2), καλόγερος, πόνεμα, σπυρί. 8) Πληθ. βγάματα, ἀπορρίμματα ὑλῶν χρησιμοποιηθεισῶν εἰς τὴν βυρσοδεψίαν Σῦρ. (Ἐρμούπ.) 9) Πληθ. ἔβγάματα, καρποὶ ἐλαττωματικοὶ οἱ ὁποῖοι μὴ δυνάμενοι νὰ μεταφερθοῦν εἰς ἄλλας χώρας ἀποχωρίζονται τῶν λοιπῶν καὶ δαπανῶνται ἐπιτοπίως ΠΓεννάδ. ἐνθ' ἄν. 10) Πληθ. βγάματα, τὰ πρὸς πώλησιν αἰγοπρόβατα τὰ ὁποῖα συνήθως δὲν εἶναι τὰ ἀκμαῖα καὶ εὐρωστα, ἀλλὰ μᾶλλον τὰ καχεκτικά Κρήτ.

Πβ. βγάσιμο.

βγαλμοδόντης ὁ, Πελοπν. (Μάν). βγαλμοδότης Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τῶν οὐσ. βγαλμός καὶ δόντι.

Ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου λείπουν τινὲς ὀδόντες. Συνών. βγαλτοδόντης, κουτσοδόντης, φαφούτης. Πβ. βγαλοδόντης.

βγαλμός ὁ, Ἡπ. Θεσσ. Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Μακεδ. (Χαλκιδ.) Πελοπν. (Κορινθ. Τρίκκ.) βγαλμός Νάξ. (Ἀπύρανθ.) βγαρμός Κύθν. Σίφν. κ.ά.

Ἐκ τοῦ ρ. βγάλλω. Διὰ τὸ βγαλιμός ιδ. βγάμμα.

1) Ἐξοδος ἐνθ' ἄν. : Ὡ, ποῦ νὰ βγαίνη ἡ ψυχὴ του τσαι βγαρμὸ νὰ μὴν ἔχη! (ἀρά) Κύθν. || Ἄσμη.

Ἐδῶ ποῦ ῥθες, Γιαννάκι μου, ποτὲ βγαλμούς δὲν ἔχεις

Ἡπ. 2) Ἐξόρυξις Πελοπν. (Κορινθ.): Βγαλμός ὅς τὰ μάτια μου! (ὄρκος). 3) Ἀνατολή Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Ὑ τὰ βγαλίματα τοῦ νήλιου.

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Βγαρμοὶ καὶ τοπων. Χίος.

Πβ. βγάσιμο.

*βγαλοδόντης ὁ, θηλ. ἔβγαλοδοντοῦ Πόντ.

Ἐκ τοῦ ρ. βγάλλω καὶ τοῦ οὐσ. δόντι.

Γυνὴ στερουμένη ὀδόντων. Πβ. βγαλμοδόντης, βγαλτοδόντης.

βγαλσιὰ ἡ, πολλαχ. βγαρσιὰ πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ρ. βγάλλω καὶ τῆς καταταλ. -σιὰ.

1) Ἐξαγωγή, ἐκρίζωσις πολλαχ. : Παροιμ.

Γιὰ τοῦ σκίνου τῆ ριζιὰ | δὲ φτάνει μιὰ βγαρσιὰ

(ὁ πολλοὺς ἔχων προστάτας ἢ πολλὰ διαθέτων μέσα δὲν ἐκβάλλεται εὐκόλως ἀπὸ τῆς θέσεώς του) Λεξ. Δημητρ.

2) Ἐξοδος πολλαχ. : Γνωμ. Ὁ Χάρως ἔχει μπασιά, μὰ δὲν ἔχει βγαλσιὰ Ἰθάκ. β) Τὸ μέρος διὰ τοῦ ὁποίου ἐξέρχεται τις πολλαχ. : Ἡ βγαλσιὰ τῆς ρεματιᾶς. 3) Μέρος ὅθεν ἀναβρῦει ὕδωρ Λεξ. Δημητρ. : Στέρεινε ἡ βγαλσιὰ τοῦ βράχου.

Πβ. βγάσιμο.

βγαλσιῖδι τό, πολλαχ. καὶ Καππ. βγαλσιῖδ' πολλαχ. βορ. ιδιωμ. βγαλσιῖδ' Μακεδ. (Χαλκιδ.) κ.ά.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βγαλσιὰ καὶ τῆς καταλ. -ῖδι.

1) Ἐξοδος πολλαχ. καὶ Καππ. : Γνωμ. Ὁ Χάρως μπασιά ἔχει, ἀμὴ βγαλσιῖδι δὲν ἔχει Ἡπ. Ὁποῦ μένει ὅς σοῦ Χάρου τὸ μπαχτιῆ ἄλλο βγαλσιῖδι δὲν ἔχει Καππ. β) Τὸ μέρος δι' οὗ ἐξέρχεται τις πολλαχ. 2) Ἐξάνθημα μολυσματικῆς νόσου, εὐλογίας, ὄστρακιᾶς κττ. Μακεδ. (Καταφύγ.) Χαλκιδ.

Πβ. βγάσιμο.

βγάσιμο τό, ἐγβάσιμο Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) ἐγβάσιμο Πόντ. (Ὀφ.) ἐβγάσιμο Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) βγάσιμο Πόντ. (Τραπ.) βγάσιμο κοιν. βγάσιμο Καππ. (Ἀραβάν.) βγάσιμο βορ. ιδιωμ. βγάσιμο πολλαχ. βορ. ιδιωμ. βγάσιμο Θεσσ. Μακεδ. (Βελβ.) κ.ά. βγάσιμο Ζάκ. Κρήτ. Μεγίστ. κ.ά. βκάσιμο Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρ. βγάλλω καὶ τῆς καταλ. -σιμο.

1) Ἐκβολή, ἐξαγωγή κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) : Τὸ βγάσιμο τοῦ δοντιοῦ - τῆς πέτρας κττ.

β) Ἀντλησις κοιν. : Μὲ κούρασε τὸ βγάσιμο τοῦ νεροῦ.

γ) Ἀπόσπασις κοιν. : Μὲ δυσκόλεψε τὸ βγάσιμο τοῦ καρφοῦ. Τὸ βγάσιμο τῆς τριχᾶς. δ) Ἐξόρυξις κοιν. : Τὸ βγάσιμο τοῦ ματιοῦ. ε) Εὐνούχισμα ζῆφου Πελοπν.

(Μαζαίικ.) ς) Ὀρυξις, σκαφή Στερελλ. (Αἰτωλ.) : Θέλ' ν βγάσιμο τ' αὐλάκια, γιατί κατέβασε τὸν πουτάμ' κι τὰ χάλασι.

ζ) Ἀποβολή, ἀφαίρεσις κοιν. : Βγάσιμο τῶν ρούχων.

η) Ἐξαγωγή διὰ πίεσεως, ἐκπίεσις, ἐπὶ ἐλαίου Στερελλ. (Αἰτωλ.) 2) Ἐξάρθρωσις κοιν. : Τὸ βγάσιμο τοῦ χειροῦ μ' ἔκανε νὰ ὑποφέρω πολὺ. 3) Ἀνατολή σύνθηθ. : Ὑ τὸ βγάσιμο τοῦ ἡλίου. 4) Ἡ τοῦ σχοινοῦ διάταξις ὥστε νὰ ἔχη σταθερὸν μῆκος Λεξ. Περίδ. Δημητρ. 5) Ἡ φυσικὴ ἐκκένωσις τοῦ σώματος, ἀφόδευσις πολλαχ. 6) Ἡ πρόπτωσις τοῦ δακτυλίου τοῦ προκτοῦ Λεξ. Βυζ. 7) Οἰδημα τοῦ δέρματος, δοθιὴν, ἐξάνθημα Ζάκ. Ἡπ. Στερελλ. (Αἰτωλ.)—Λεξ. Περίδ. Συνών. ιδ. ἐν λ. βγάμμα 7. 8)

Ἡ διὰ καθαροῦ ὕδατος τελευταία πλύσις κοιν. : Εἶμαι ὅς τὸ βγάσιμο τῶν ρούχων. Συνών. ξέβγαμμα. 9) Μεταφ. ἐξόφλησις κοιν. : Μὲ δυσκόλεψε πολὺ τὸ βγάσιμο τοῦ χρέους.

Πβ. βγάλλωμα, βγαλλωματιὰ, βγάμμα, βγαλμός, βγαλσιὰ, βγαλσιῖδι, βγαλτικί, βγάσι, βγασιὰ, βγασιῖδι, βγάσιμο, βγάσμα, βγασμός, βγατίκι.

βγάλης ὁ, Πελοπν. (Γέρμ.)

Ἐκ τοῦ ρ. βγάλλω.

Ὅχετὸς ὕδατος : Νὰ ξεβουλώσης τὸ βγάλη νὰ φύγουνε τὰ νερά.

*βγαλτικί τό, βγαλ-λωτικί Σύμ. βγαρτικί Ἰων. (Ἐρυνθρ.) βγαρτίσι Κύθν.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βγαλτὸς καὶ τῆς καταλ. -ίκι.

Λῆξις, τέλος ἐνθ' ἄν. : Ὑ τὰ βγαλ-λωτικία τοῦ μηνοῦ - τοῦ χρόνου - τοῦ Μάρτι κττ. Σύμ. Τὰ βγαρτικία τοῦ Μάρτι Ἐρυνθρ.

Πβ. βγάσιμο.

βγαλτικός ἐπίθ. Θεσσ. (Ἄλμυρ.) — Λεξ. Δημητρ. βγαλτικός Ἡπ. (Πρέβ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) βγαλτικός Νάξ. (Ἀπύρανθ.) βγαρτικός Θήρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βγαλτὸς καὶ τῆς καταλ. -ικός. Διὰ τὸ βγαλιτικός ιδ. βγάμμα.

1) Ὁ ἀναβλύζων, ὁ ἀναβρῦων, ἐπὶ ὕδατος πηγαίου κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ φρεάτιον Στερελλ. (Αἰτωλ.) — Λεξ. Δημητρ. : Πουτίζου τὸν χουράφι μ' μι βγαλτικό νερὸ Αἰτωλ. Συνών. βγαλτὸς 2. 2) Οὐδ. οὐσ., καθαρτικὸν φάρμακον, καθάρσιο Ἡπ. (Πρέβ.) : Εἶχε πυρετὸ τὸ παιδί καὶ πῆρε βγαλτικό. 3) Οὐδ. οὐσ., δοθιὴν Θεσσ. (Ἄλμυρ.)

Συνών. *ιδ.* ἐν λ. *βγάλμα 7*. 4) Οὐδ. πληθ. οὐσ. α) Ἀμοιβή διὰ τὴν ἐκρίζωσιν ἢ ἐξόρουξιν πράγματός τινος Θήρ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) — *Λεξ. Δημητρ.*: Ἐχει νὰ πλερώσῃ τὰ βγαρτικά τοῦ ἀρακᾶ Θήρ. Τὰ βγαλιτικά τῶ δατατῶ - τῶ δετροῶ κτ. Ἀπύρανθ. Ὁ ἱατρός παίρνει τόσα βγαλιτικά ἕως τὸ δόδι αὐτόθ. β) Ἀμοιβή τοῦ ἱερέως διὰ τὴν ἐκφορὰν νεκροῦ Στερελλ. (Αἰτωλ.): Ἰγὼ κῆ ἄν πιθάνου, θ' ἀφήκου τὰ βγαλτ'κά μ'. Οὐτι τὰ βγαλτ'κά δὲν ἄφ'κι νὰ πλιρῶσ'νι, τόσου φτουχὸς ἦταν.

βγαλτό, *ιδ.* βγαλιτός.

βγαλιτοδόντης ὁ, Πελοπν. (Μάν.) Οὐδ. βγαλιτοδόντικο Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βγαλιτός καὶ τοῦ οὐσ. δόντι.

Βγαλιμοδόντης, ὁ *ιδ.*

βγαλιτός ἐπιθ. Ἀττικ. Πελοπν. (Κυνουρ. Μάν.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ.ά. βγαλιτός Νάξ. (Ἀπύρανθ.) βγαλιτός Κίμωλ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) κ.ά. βγαλιτό τό, Βιθυν. Εὐβ. (Ἦρ. Στρόπον.) Ἦπ. Θράκ. (Αἰν. Μάδυτ. Σηλυβρ.) Κυδων. Λέσβ. Μακεδ. (Καστορ.) Πελοπν. (Μαζαίικ.) Χίος κ.ά. — *Λεξ. Περίδ. Βυζ.* βγαλιτό Θήρ. Κρήτ. Μήλ. Νάξ. (Κορων.) Χίος κ.ά.

Ἐκ τοῦ ρ. βγάλλω. Διὰ τὸ βγαλιτός *ιδ.* βγάλμα.

1) Ὁ ἐκρίζωθεις ἐκ τῆς γῆς δι' ἀποσπάσεως Ἀττικ. Κίμωλ. κ.ά.: *Βγαλιτός* σανός (ὁ ἐκρίζωμένος καὶ ὄχι θερισμένος) Ἀττικ. *Βγαλιτό* δεματικό (τὸ πρὸς κατασκευὴν δεμάτων χόρτον) Κίμωλ. 2) Ὁ ἀναβρούων Πελοπν. (Κυνουρ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ.ά.: *Βγαλιτό* νερό Κυνουρ. Συνών. βγαλιτικός 1. 3) Ὁ διὰ κλήρου ὀρισθεὶς ὑπὸ τῶν οἰκείων νὰ ἐκδικηθῆ διὰ φόνου τὸν φόνον συγγενοῦς Πελοπν. (Μάν.): Ἄσμ.

Σαράντα πέντε σερικοί ἐβγάλασι ἓνα βγαλιτό

(μοιρολ.) 4) Ὁ δι' ἐκβολῆς καὶ οὐχὶ συνθλίψεως τῶν ὄρχων εὐνουχιζόμενος Πελοπν. (Μαζαίικ.) κ.ά.: *Πῶς θὰ τὸ μουνουχίσης* (ἐνν. τὸ ζῆφο), *σιριφτό ἢ βγαλιτό*; 5) Ἐπὶ δημοτικοῦ ἔσματος, ὁ ὑπὸ τινος ποιηθεὶς καὶ διαδοθεὶς Νάξ. (Ἀπύρανθ.): *Τραγοῦδι βγαλιτό ἢ βγαλιτό*. 6) Ὁ ἐκ ξένου ποιμνίου ἀποχωρισθεὶς καὶ προσελθὼν, ἐπὶ ζῶων Πελοπν. (Μαζαίικ.): *Βγαλιτό* πρᾶμα. 7) Οὐδ. οὐσ., δοτιὴν Βιθυν. Εὐβ. (Ἦρ. Στρόπον.) Ἦπ. Θήρ. Θράκ. (Αἰν. Μάδυτ. Σηλυβρ.) Κίμωλ. Κρήτ. Κυδων. Λέσβ. Μακεδ. (Καστορ.) Μήλ. Νάξ. (Κορων.) Χίος κ.ά. — *Λεξ. Περίδ. Βυζ.* Συνών. *ιδ.* ἐν λ. *βγάλμα 7*.

βγάλωμα, *ιδ.* βγάλ-λωμα.

***βγαντός** ἐπιθ. βγαντό τό, Εὐβ. (Αὐλωνάρ. Κουρ.)

Ἐκ τοῦ ρ. βγάνω.

Δοτιήν. Συνών. *ιδ.* ἐν λ. *βγάλμα 7*.

βγαντοῦ ἢ, Εὐβ. (Κουρ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βγαντός καὶ τῆς καταλ. -οῦ.

Γυνὴ ἔχουσα δοτιήνας (ὕβριστικῶς).

βγάνω κοιν. ἐβγάνω Ἦπ. βγάνου βόρ. ἰδιώμ. δάνου Τσακων. Ἀόρ. ἐμπαλῆκα Τσακων.

Ἐκ τοῦ μεσν. ἐβγάνω, ὁ κατὰ Κορ. ἢ ἐκ τοῦ ἐκ βιβάζω, ὅπως πιάζω - πιάνω κτ., ἢ ἴσως ἐκ τοῦ ἐκ βαίνω. Ἰδ. Ἄτ. 1,225 καὶ 4,140. Διὰ τὴν ἐκ τοῦ ἐκ βαίνω ὀρθοτέραν ἐτυμολογίαν πβ. καὶ βάνω ἐκ τοῦ βαίνω. Ὁ ἀόρ. ἐβγανα εἶναι περιορισμένος χρησιμοποιούμενον ἀντ' αὐτοῦ τοῦ κοινοῦ ἐβγαλα τοῦ ρ. βγάλλω.

Τὸ ρῆμα τοῦτο σημασιολογικῶς συμπίπτει πρὸς τὸ κοινὸν βγάζω, ὑφ' οὗ καὶ δύναται ν' ἀντικατασταθῆ ἐν πάσῃ σημασίᾳ, διὸ καὶ ἡ σημασιολογικὴ ἐρευνά του ἐν-

ταῦθα πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐπαναλήψεως τῶν αὐτῶν πραγμάτων περιορίζεται μόνον εἰς ἰδιωτισμούς τινας.

A) Κυριολ. 1) Ἀποβιβάζω Κεφαλλ.: *Βγάνω* τ' ἄλογα ἄπ' τὸ καράβι. 2) Ἐξάγω, ἐκβάλλω κοιν. καὶ Τσακων.: Φρ. *Βγάνω* τὰ σταφύλια (βραχυλ. πιέζω τὰς σταφύλας εἰς τὸ πατητήρι πρὸς ἐξαγωγήν τοῦ γλεύκου). *Βγάνω* τὰ μέσα μου (ἐμῶ ἀκατασχέτως) πολλαχ. *Βγάνω* τὴ γλώσσα μου (περιφρονῶ, χλευάζω) Ζάκ. *Βγάνω* χταπόδι (βυθίζω ἀπὸ ἀπροσεξίαν τὸν πόδα μου εἰς ὕδωρ) αὐτόθ. *Βγάνω* ἕως τὸ πιάττο (ἀποκαλύπτω πράξεις ἐνοχοποιητικὰς) Πελοπν. (Μάν.) *Βγάνω* τὸν ἥλιο (θεραπεύω δι' ἐπφῶν τὴν ἡλίασιν) Κίμωλ. *Βγάνω* λουρὶ (ἐξάγω ταινίαν ἐκ δέρματος) Πελοπν. (Μαζαίικ.) *Τὸν ἐβγαναν* σὰν τὸν πουντ'κὸ ἄπ' τοῦ λάδ' (ἐπὶ τοῦ συλληφθέντος ἐπ' αὐτοφῶρφ ἐπὶ μοιχείᾳ) Στερελλ. (Αἰτωλ.) *Τὸ βγάνω* ὄξω τὸ καράβι (παρακάμπτω ἄκραν) Ἄνδρ. *Μὶ βγάσ'* ὄξου (ἐνεργοῦμαι, ἀφοδεύω) Μακεδ. (Βλάστ.) *Δὲν ἐβγάνει* λόγο (δὲν ἐκβάλλει λέξιν, δὲν λέγει τίποτε) Ἦπ. *Βγάσ'* τὰ σ' ἄλλια ἕως τοῦ ξέχιουνου (ἐπὶ ὀκνηροῦ ἐκτελοῦντος ἔργα ἀνάξια λόγου. ξέχιουνου=μέρος ποῦ δὲν ὑπάρχει χιόνι) Στερελλ. (Ἀράχ.) *Βγάσ'* τὰ σ' ἄλλια π' τ' ἄγγάρεια (συνών. τῆ προηγουμένη) Ἦπ. || Γνωμ.

Βάνε καὶ μὴ βγάνης, | νὰ ἰδῆς σωρὸ ποῦ κάνεις

(διὰ τῆς οἰκονομίας γίνεται κάνεις ὑπέρπλουτος)

Ὅποιος βγάνει καὶ δὲ βάνει | γρήγορα ἕως τὸν πάτο φτάνει

(διὰ τῆς ἀφειδοῦς δαπάνης ἄνευ ἀναπληρώσεως τῶν δαπανωμένων ταχέως ἐξαντλεῖται τις) πολλαχ. Ἦ σημ. καὶ μεσν. πβ. Πρόδρομ. 4,271 (ἔκδ. Hesselring - Pernot) «καὶ βάνω τὸ χερίτισιν μου, συντριβῶ καὶ τσακίζω, | ἐβγάνω τ' ὀλοκόκκινον, νὰ π'ες βαφέαν ὁμοιάζω». β) Ἀνασπῶ, ἐξέλκω κοιν. καὶ Τσακων.: *Ἐμπαλῆτσε* τὰ μαχαίρα Τσακων. || Φρ. *Βγάνω* ξυλές (δέρνω, ἐκ μεταφορᾶς τῆς ἀνασπώμενης μαχαίρας διὰ πλήγμα) Κρήτ. γ) Ἐξορύσσω κοιν. καὶ Τσακων.: Φρ. *Βγάνει* τῆς Παναγιᾶς τὰ μάθια (εἶναι πολὺ ζωηρός) Κρήτ. δ) Ἐξάγω τοὺς ἄρτους ἀπὸ τὸν φουρνὸν Σκῦρ. Συνών. *ξεφορυνίζω*. ε) Ρίπτω Κεφαλλ. Κρήτ. κ.ά.: *Βγάνω* μακρὰ τὴ δέτρα Κεφαλλ. || Φρ. *Τοῦ βγάνω* πέτρα (τὸν ὑπερβάλλω, ὑπερτερῶ αὐτοῦ, ἐκ μεταφορᾶς τοῦ ὑπερβάλλοντος ἐν τῇ παιδιᾷ τῆς λιθοβολίας) Κρήτ. ς) Ἐκτείνω, προεκτείνω Σκῦρ.: Ἄσμ.

Ἀιτέστε, βρὲ καλὰ παιδιὰ, νὰ π'ὰ νὰ πηδηθοῦμε,

ἕως τῆς Ἀρετῆς τὸ πῆδημα ἐκεῖ νὰ παινεστοῦμε,

πηδάει ὁ Ἀβδί - ἄγας, τὸ βγάνει ὡς τὰ δέκα

(ἐνν. τὸ πῆδημα). ζ) Ἐκθέτω Κεφαλλ.: *Βγάνω* τὸ ρολοὶ ἕως τὸ λαχείο. 3) Διαβιβάζω, διαπερῶ σύνηθ.: Φρ.

Τὰ βγάνω πέρα (κατορθώνω). 4) Γεννῶ Κρήτ.: Παροιμ.

Ἦ σκύλλ' ἀποὺ τὴ βιάσι τῆς στραβᾶ κουλούκια βγάνει (ἐπὶ τοῦ ἐν σπουδῇ ἀτελεῖ κατεργαζομένου). 5) Ἀναδίδω,

φύω κοιν. καὶ Τσακων.: Παροιμ. *Τὸ καρβούνη* νὰ μπάλερε!

(ἄνθρακα νὰ βγάλης! ἀρὰ) Τσακων. 6) Ἐκχερσώνω γῆν

ἀκαλλιέργητον Κέρκ. (Ἀργυροῦδ.): *Βγάνω* τόπο. 7) Ἐπὶ

ὁδοῦ, διανοίγω, κατασκευάζω Νάξ. (Κορων.): *Βγάζω* στράτα.

B) Μεταφ. 1) Ἀποκαθιστῶ, ὑπανδρεύω Σῦρ. (Ἐρμούπ.): *Βγάνω* τὴν ἀδερφή μου - τὴν κόρη μου. 2) Ἀπομακρύνω τινὰ τῆς θέσεώς του, ἀπολύω κοιν.: Παροιμ.

Ἦ χώρα βάνει τὸν παπᾶ κ' ἢ χώρα τὸνε βγάνει

(τὸ σύνολον τῆς κοινότητος ἀποφασίζει τὰ καθέκαστα)

Ἦπ. 3) Προτείνω Κεφαλλ.: *Βγάνω* μάρτυρα. Ἦ σημ.

καὶ μεσν. Πβ. Χρον. Μορ. 1816 καὶ 7704 (ἔκδ. JSchmitt)

«τὸν Θεὸν ἐβγάνω μάρτυρα». 4) Ὁδηγῶ, φέρω κοιν.

καὶ Τσακων.: Ὁ Θεὸς νὰ νι μπάλη σὲ καλέ! (ὁ Θεὸς νὰ τὸ

βγάλη σὲ καλό! εὐχή) Τσακων. 5) Ὀρίζω, καθορίζω

Κίμωλ.: *Βγάνω* μιστό. 6) Κερδίζω κοιν.: Φρ. *Βγάνω* τὰ

